

Asia: VN/18678/2026

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kouvolan kaupungin lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026–2028

Kouvolan kaupunki pitää ehdotetun valtioneuvoston asetuksen tavoitteita erittäin kannatettavina. Nuorten työllisyyden edistäminen, pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen sekä työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten tilanteen parantaminen ovat tärkeitä tavoitteita, joiden saavuttaminen edellyttää vaikuttavia ja paikallisiin tarpeisiin perustuvia toimenpiteitä.

Kouvolan kaupunki pitää erityisen hyvänä sitä, että ehdotuksessa huomiota kiinnitetään nuorisotyöttömyyden alueelliseen eriytymiseen ja toimenpiteitä on tarkoitettu kohdentaa kaupungin eri osa-alueille. Myös monialainen yhteistyö kaupunkien, viranomaisten, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden välillä on perusteltu lähtökohta nuorten työllisyyden edistämiseksi. Nuorten tilanteet ja tuen tarpeet ovat yksilöllisiä, minkä vuoksi vaikuttavien palvelujen rakentaminen edellyttää eri toimijoiden tiivistä yhteistyötä.

Kouvolan kaupunki pitää kuitenkin tärkeänä, että valtionavustuksen kohdentamisen perusteita tarkastellaan asetuksen tavoitteiden näkökulmasta. Ehdotuksessa valtionavustukseen oikeutetut kaupungit on määritelty etukäteen. Kouvolan näkemyksen mukaan rahoituksen kohdentamisessa olisi perusteltua hyödyntää nykyistä enemmän objektiivisia ja vertailukelpoisia kriteereitä, joiden perusteella tunnistetaan ne kaupungit ja alueet, joissa nuorten työllisyyden edistämiseen on suurin tarve ja joissa toimenpiteillä voidaan saavuttaa merkittäviä vaikutuksia.

Kaupunkien valinnassa tulisi Kouvolan näkemyksen mukaan huomioida samanaikaisesti useita tekijöitä. Näitä voisivat olla esimerkiksi nuorten työttömyyden taso ja kehitys, nuorten pitkäaikaistyöttömyyden määrä ja kehitys, työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä sekä nuorten työttömyyden alueellinen keskittyminen ja eriytyminen kaupungin sisällä. Lisäksi huomioon olisi perusteltua ottaa alueellinen tilanne.

Tällainen kriteeriperusteinen lähestymistapa vahvistaisi rahoituksen kohdentamisen läpinäkyvyyttä ja yhdenvertaisuutta. Samalla se vastaisi paremmin asetuksen tavoitteeseen kohdentaa toimenpiteitä niille alueille, joissa nuorten työttömyys ja tuen tarve ovat suurimmat.

Kouvolan kaupunki haluaa tuoda esiin, että myös Kouvolassa nuorten työllisyyden edistämiseksi on merkittävä tarve. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on kasvanut, ja samalla pitkäaikaistyöttömyyden kehitys on ollut huolestuttavaa. Kouvolan kaupungin toimintaympäristössä korostuvat lisäksi kaupungin eri alueiden erilaiset sosioekonomiset lähtökohdat ja palvelutarpeet. Näin ollen asetuksessa tavoiteltu kaupunginosakohtainen lähestymistapa olisi Kouvolassa hyvin perusteltu ja mahdollistaisi toimenpiteiden kohdentamisen niille alueille, joissa nuorten tilanne on haastavin.

Kouvolan kaupunki pitääkin tärkeänä, että valtionavustuksen myöntämisessä hyödynnetään useamman indikaattorin kokonaisuutta. Näin voidaan tunnistaa ne alueet, joissa nuorten työllisyyden haasteet ovat merkittäviä ja joissa paikallisilla, alueellisesti kohdennetuilla ja monialaisilla toimilla voidaan saada aikaan pitkäkestoisia vaikutuksia.

Kouvola kannattaa myös sitä, että hankkeiden toteutuksessa korostetaan olemassa olevien palvelujen ja toimintamallien yhteensovittamista ja niiden vaikuttavuuden vahvistamista. Uuden rahoituksen avulla tulisi mahdollistaa sellaisten toimintamallien kehittäminen, joilla nuoria voidaan tavoittaa nykyistä paremmin, ehkäistä työttömyyden pitkittymistä ja vahvistaa nuorten siirtymiä koulutukseen ja työelämään. Samalla hankkeissa syntyviä toimintamalleja ja niiden vaikuttavuutta tulisi arvioida järjestelmällisesti, jotta hyväksi havaittuja käytäntöjä voidaan hyödyntää myös muualla.

Kouvolan kaupunki kannattaa ehdotuksen tavoitteita ja pitää valtion panostusta nuorten työllisyyden edistämiseen tarpeellisena. Kouvolan näkemyksen mukaan rahoituksen vaikuttavuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta vahvistaisi kuitenkin se, että avustukseen oikeutettavien kaupunkien valinnassa käytettäisiin avoimesti määriteltyjä, vertailukelpoisia ja nuorten tosiasiallista palvelutarvetta kuvaavia kriteereitä.

Kouvolan kaupunki esittää, että asetuksen jatkovalmistelussa arvioidaan mahdollisuutta määritellä avustukseen oikeutetut kaupungit objektiivisten kriteerien perusteella. Kriteereissä tulisi huomioida vähintään nuorten työttömyyden taso ja kehitys, nuorten pitkäaikaistyöttömyys, työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä sekä nuorisotyöttömyyden alueellinen eriytyminen ja palvelutarve. Lisäksi tulisi huomioida alueellinen tilanne.

Näin rahoitus kohdentuu mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti niille alueille, joissa nuorten työllisyyden edistämiselle on suurin tarve ja joissa monialaisella, alueellisesti kohdennetulla yhteistyöllä voidaan saavuttaa merkittäviä ja pysyviä vaikutuksia.

Sydänmaanlakka Heli
Kouvolan kaupunki - Työllisyys- ja yrityspalvelut